

Statenfractie PVV
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Beantwoording technische vragen

Geachte mevrouw Van der Kammen,

Bij e-mail van 16 juni 2020 23:35 uur heeft u namens de PVV-fractie technische vragen over de hybride converteerbare aandeelhouderslening gesteld.

Onderstaand treft u de vragen en de antwoorden daarop.

1. *Over het genoemde rentepercentage van 3,0-3,5% (doelrendement)*
 - A. *hoe verhoudt zich dat tot het begrip 'marktconform' gezien de ontwikkeling van 10-jrs basisswaprente ('ICESWAP2'), want die laatste is lager.*
 - B. *wat is de rol van Deloitte als 'onafhankelijke' partij en bepaler van rentepercentage. Wat waren de keuzecriteria om bij deze partij uit te komen?*
 - C. *welke definitie van 'marktconform' wordt er precies gehanteerd?*

Antwoord:

- A. De swaprentes zijn inderdaad naar steeds lagere niveaus gedaald. Het wordt voor de provincie dan ook zo goed als onmogelijk om het doelrendement te behalen van 3,0% tot 3,5%. De provincie dient haar overvloedige middelen verplicht uit te zetten bij het Rijk ('schatkistbankieren') waarover zij ca. 0% rente ontvangen.
- B. Deloitte Financial Advisory's rol is om een marktconforme prijs (rente) vast te stellen voor de lening. Daarmee kunnen Enexis en de aandeelhouders die in de lening participeren aantonen dat er een eerlijke rente wordt betaald.

Belangrijkste criterium is een professionele partij die een marktconforme rente voor de lening kan vaststellen. Deloitte Financial

Datum

17 juni 2020

Ons kenmerk

Documentnummer: 4716635

Uw kenmerk

Contactpersoon

P.J. (Patrick) Kuilman

Telefoon

(06) 18 30 31 78

Email

pkuilman@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Advisory is gekozen door de aandeelhouders en Enexis gezamenlijk. De aandeelhouders hebben de keuze gemaakt nadat Zanders het voorbereidende werk van Deloitte Financial Advisory uitvoerig heeft gecontroleerd. De kosten zijn te laag voor een aanbestedingsprocedure.

Datum

17 juni 2020

Ons kenmerk

/

- C. Marktconform: in overeenstemming met de heersende economische principes en regels van de vrije markt.

2. Over de conversietrigger

Waarom is deze afhankelijk van de beoordeling van een credit rating die in handen ligt van één enkele partij, S&P ?

Antwoord:

De trigger ligt niet bij één enkele partij maar ligt bij zowel S&P als bij Moody's. De onderstaande afspraken hebben de aandeelhouders immers gemaakt met Enexis:

De aandeelhouders geven Enexis het recht om de lening om te zetten naar aandelen als dat nodig is voor de financiële stabiliteit van Enexis. Daarvoor zijn objectieve gebeurtenissen geformuleerd:

- Als Enexis een lagere credit rating krijgt dan een A rating bij Standard & Poor's of een A2 rating bij Moody's, of
- Als kredietbeoordelaars zo'n verlaging aankondigen (credit watch).

3. Over de bepaling van de marktwaarde bij eventuele conversie van obligatie naar aandelen

Volgens het voorstel gebeurt dit door een 'onafhankelijke derde partij'

A. wie is deze partij?

B. hoe en door wie wordt deze 'onafhankelijke partij' benoemd ?

C. volgens welke selectiecriteria?

Antwoord:

- A. Dat is op dit moment niet bekend. Pas op het moment dat er daadwerkelijk conversie gaat plaatsvinden wordt deze partij gekozen (zie vraag3b).
- B. De selectie van de partij die de waardering doet is beschreven in bijlage 3 van het Statenvoorstel (clausule 13.3. sub 2). Deze clausule geeft aan dat er 3 partijen worden voorgesteld door Enexis. De leningverstrekkers hebben het recht om één daarvan te kiezen.
- C. Deze partij moet in staat zijn om een Valuation Opinie op te stellen (clausule 13.2.2.c) en de waardering te doen op basis van het framework dat is opgenomen op blz. 55 van bijlage 3.

Datum

17 juni 2020

Ons kenmerk

/

4. Op blz 4 van het statenvoorstel staat "Deze converteerbare hybride lening past vanwege dit flexibele karakter bij het nog onzekere tempo van de extra investeringen en de eventuele wijzigingen in de toekomstige tariefregulering".
- A. van welke aannames bent u uit gegaan t.a.v. die tariefregulering, welke mogelijke ontwikkelingen heeft u overwogen? Graag uitputtend antwoord.
- B. welke scenario's over die tariefregulering maken deze leningsvorm dan precies passend, en in welk opzicht? Graag uitputtend antwoord.

Antwoord:

- A. Aanname is dat de berekening van de tarieven voor de nieuwe reguleringsperiode grotendeels gebaseerd is op de huidige berekeningsmethodiek van de ACM. Waarbij huidige investeringen worden verrekend in de eerstvolgende reguleringsperiode.
- B. Stijging tarieven:
Mochten de geprojecteerde investeringen lager (of later) uitvallen, of de tarieven stijgen, dan zou achteraf geredeneerd kunnen worden dat versterking van het eigen vermogen niet nodig zou zijn geweest. In dit geval zou een aandelenuitgifte of inhouding van winst (als alternatief voor de Hybride Lening) voorbarig zijn geweest. Door te kiezen voor een Hybride Lening kan Enexis in dit scenario de lening aflossen, waarbij het ter beschikking gestelde kapitaal opnieuw door de verstrekkers kan worden ingezet.
- Daling tarieven:
Indien de resultaten van Enexis vanwege ongunstige tarieven lager zouden uitvallen dan geprojecteerd dan zou achteraf juist meer eigen vermogen nodig zijn geweest. Als in dit negatieve scenario de credit rating op de trigger zou uitkomen, dan kan door Enexis geopteerd worden voor het uitoefenen van het conversierecht.

5. Het meetellen van de converteerbare lening als 50% eigen vermogen is slechts onderbouwd met het oordeel van één enkele partij, nl. credit rating agency S&P.
- A. Wat is accounting/audit en juridische basis hiervoor ?
- B. Welke Nederlandse wetgeving ziet hierop?

Antwoord:

- A. Bestaande en nieuwe schuldverstrekkers en obligatiehouders moeten een inschatting kunnen maken van de risico's van het nieuwe instrument, de aandeelhouderslening. Met hun dienstverlening ondersteunen de kredietbeoordelaars de schuldverstrekkers daarbij. De kredietbeoordelaars publiceren criteria waar instrumenten aan moeten voldoen om een bepaalde classificatie te krijgen. S&P publiceert criteria voor hybride instrumenten. De lening voldoet aan

de criteria voor 50% eigen vermogen toekenning. Dit is een professionele inschatting door S&P. Volgens Moody's criteria voor hybride instrumenten zou de lening ook daar voor 50% als eigen vermogen worden beschouwd. Echter, in tegenstelling tot S&P kent Moody's als regel geen eigen vermogen toe aan aandeelhoudersleningen die zijn verstrekt aan zgn investment grade issuers, zoals Enexis. In plaats daarvan heeft Moody's Enexis credit rating al eerder met 2 notches verhoogd vanwege waarschijnlijke aandeelhouderssteun indien nodig. De aandeelhouderslening is bewijs van deze steun en ondersteunt derhalve de hogere rating.

- B. De kredietbeoordeling is belangrijk voor de internationale groep van obligatie investeerders waar Enexis obligaties aan uitgeeft. Omdat er geen Nederlandse kredietbeoordelaars zijn ligt het toezicht op de internationale kredietbeoordelaars bij European Securities and Markets Authority (ESMA).

Datum

17 juni 2020

Ons kenmerk

/

6. Zanders is gevraagd te adviseren over het verzoek van Enexis om in financieringsbehoefte te voldoen via een converteerbare hybride aandeelhouderslening. Dat betekent dat er niet of nauwelijks andere financieringsopties zijn onderzocht of overwogen.

A. waarom is de adviesvraag aan Zanders zo smal ingestoken?

B. hoe luidde de exacte opdracht aan Zanders? Graag het betreffende opdrachtdocument (brief/mail o.i.d.).

C. zijn er nog andere adviezen ingewonnen, met een meer open vraag over financieringsmogelijkheden?

D. zo ja, welke? en met welke conclusies?

E. zo ja, dan ontvang ik de vraagstelling en het advies graag.

F. zo nee, waarom niet?

Antwoord:

- A. De aanname dat er niet of nauwelijks andere financieringsopties zijn onderzocht is onjuist. Gedurende fase 1 zijn verschillende financieringsopties onderzocht. In hoofdstuk 5 uit bijlage 1 van het Statenvoorstel staan de diverse instrumenten voor versterking van het Eigen Vermogen toegelicht met bijbehorende voor- en nadelen.
- B. Ondersteuning bij het mogelijk verstrekken van financiering aan Enexis:
- o Fase 1: Uitdiepen business case die ten grondslag ligt aan de financieringsvraag van Enexis;
 - o Fase 2: Uitwerken gekozen financieel instrument.
- C. Nee er zijn geen andere financiële adviezen ingewonnen.
- D. N.v.t.
- E. N.v.t.
- F. Zanders heeft veel ervaring met verschillende soorten financieringsinstrumenten en dit soort onderhandelingstrajecten. De

provincie heeft goede ervaringen met Zanders en heeft een lopende raamovereenkomst met Zanders.

Datum

17 juni 2020

Ons kenmerk

/

7.

- A. *Hoe luidde (integraal) de opinie van Zanders over het (krediet)risicoprofiel en de financierbaarheid van de business case van Enexis?*
- B. *Graag ontvang ik het Finaal rapport van fase 1, januari 2020.*

Antwoord:

- A. Zanders onderschrijft de verwachting van Enexis dat een deel van het vermogen in de vorm van een achtergestelde, converteerbare lening moet worden aangetrokken, welke deels als EV wordt gezien, om de credit rating in stand te houden. Bovendien biedt deze lening de flexibiliteit het EV van Enexis op termijn te versterken door het onder voorwaarden uit kunnen oefenen van het conversierecht. Zanders acht het risicoprofiel van Enexis verantwoord. Enexis heeft een solide 'Investment Grade' credit rating in lijn met Nederlandse vergelijkbare ondernemingen en scoort hoger dan Europese vakgenoten (zie bijlage 6 van Statenvoorstel).
- B. Er dient nader onderzocht te worden welke delen van het Finaal rapport van fase 1 openbaar mogen worden gemaakt. Het rapport bevat namelijk koersgevoelige informatie. We komen hier zo snel als mogelijk bij u op terug.

8. *Graag ontvang ik het in de brief van 30 april (Zanders) genoemde document Essentiële Beleggingsinformatie.*

Antwoord:

Er dient nader onderzocht te worden welke delen van de Essentiële Beleggingsinformatie openbaar mogen worden gemaakt. Het rapport bevat namelijk koersgevoelige informatie. We komen hier zo snel als mogelijk bij u op terug.

9. *Investeringsdoelen Enexis: prognoses van benodigde investeringen door Enexis zijn niet onafhankelijk beoordeeld en gevalideerd. Waarom niet?*

Antwoord:

De investeringen vloeien voort uit de afspraken in het klimaatakkoord en zijn gebaseerd op doorrekeningen van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL).

De investeringsplannen worden ter kennisname aangeboden aan de ACM. Het is voor eenieder mogelijk om op de plannen een zienswijze in te dienen. De investeringsplannen worden opgenomen in het bedrijfsplan welke door de RvC dient te worden goedgekeurd. Investerings van meer dan € 12,5 miljoen die niet eerst in de bedrijfsplannen zijn opgenomen dienen separaat door de RvC te worden goedgekeurd.

Datum
17 juni 2020
Ons kenmerk
/

10. Investeringsplannen: Zijn de toekomstige investeringen die Enexis doet in Noord-Brabant proportioneel gerelateerd aan het belang dat de provincie houdt in Enexis (30,8%), eventueel inclusief de belangen Brabantse gemeenten?

Antwoord:

In eerste instantie gaat het hier niet om projectfinanciering. Het betreft een generiek verzoek tot versterking van het EV.

De uitvoering van het Klimaatakkoord wordt momenteel gepland in de Regionale Energie Strategieën (RES-en), waarin onder andere de locaties voor decentrale energieopwekking worden bepaald. Voldoende netcapaciteit is randvoorwaardelijk voor de realisatie van de RES-en.

Op provincieniveau heeft Enexis onderstaande prognose afgegeven m.b.t. duurzame energie (zon op land en wind op land) die vanaf 2021 dient aangesloten te worden op het netwerk. Hierbij is zichtbaar dat het aan te sluiten deel in Noord-Brabant procentueel hoger ligt dan het belang dat de provincie Noord-Brabant houdt in Enexis.

<i>Prognose vanaf 2021</i>	<i>zon op land:</i>	<i>wind op land:</i>
<i>Groningen</i>	<i>393 MW (12,5%)</i>	<i>23 MW (9,3%)</i>
<i>Drenthe</i>	<i>472 MW (15,1%)</i>	<i>50 MW (20,3%)</i>
<i>Overijssel</i>	<i>535 MW (17,1%)</i>	<i>0 MW (0,0%)</i>
<i>Noord-Brabant</i>	<i>1175 MW (37,5%)</i>	<i>135 MW (54,9%)</i>
<i>Limburg</i>	<i>557 MW (17,8%)</i>	<i>38 MW (15,5)</i>

(Zoals dinsdagavond toegezegd bijgaand een aanscherping op vraag 8 van de reeds beantwoorde technische vragen die donderdag 11 juni naar u zijn verzonden)

11. Welk risicokader is er van kracht, met welke elementen en welke afwegingen, zodra conversie plaatsvindt.

Antwoord:

Diverse elementen zijn hierbij meegenomen. Er is gekeken naar het risico op zowel economische verwatering als verwatering van zeggenschap. Economische verwatering is niet aan de orde aangezien de middelen

geïnvesteed worden in activiteiten die winst genereren. Door de regulering ontvangt Enexis altijd een gereguleerd rendement op de vermogenskosten. Daarnaast kan conversie het procentuele eigendom van een aandeelhouder in Enexis veranderen. Bij conversie neemt het aantal aandelen met ongeveer 11% toe. Indien slechts 75% van de aandeelhouders participeren in de lening dan is de zeggenschap van de deelnemers met 2,5% gestegen en van de niet-deelnemers met 2,5% gedaald.

Tevens is gekeken naar methode van waardebeoordeling op moment van conversie, deze vindt plaats door een onafhankelijke derde.

Ook is de verwachting dat het conversiemechanisme als allerlaatste middel wordt toegepast om het Eigen Vermogen te versterken. Eerst worden andere middelen ingezet om het Eigen vermogen te versterken. De toegang tot de financiële markten is namelijk met een converteerbare lening van grotere waarde dan een al geconverteerde lening.

Verder is er op moment van conversie geen extra kader meer van kracht. De aandeelhouders geven onder bepaalde voorwaarden, die genoemd staan op blz. 5 van het Statenvoorstel, Enexis het recht om de lening om te zetten naar aandelen.

Datum

17 juni 2020

Ons kenmerk

/

(In de Themabijeenkomst van 12 juni 2020 was door de gedeputeerde Van der Maat toegezegd om schriftelijk terug te komen op uw vraag omtrent de bandbreedte van de lening. Deze vraag had beantwoord moeten worden in de 'memo van de gedeputeerde' die afgelopen week naar de Staten is verzonden, onze excuses voor het ontbreken van uw vraag hierin. Bijgaand wordt deze alsnog beantwoord)

12. Hoe is GS gekomen tot een maximale bandbreedte van € 225 mln.? Als je het provinciaal deel optelt bij het deel van de Brabantse gemeenten kom je lager uit dan € 225 mln.

Antwoord:

- Als de provincie naar rato meefinanciert met de aandeelhouderslening dan wordt er € 154 mln. verstrekt aan Enexis.
- In eerste instantie werd gekoerst op € 200 miljoen als maximum waarmee we als provincie de mogelijkheid hadden om, in het geval dat alle Brabantse gemeenten niet wilden of konden bijdragen aan de lening, het gehele Brabantse deel te financieren (€ 154 mln. provincie + € 38 mln. Brabantse gemeenten = € 192 mln.).
- Puur vanuit rendementsoogpunt is vervolgens gekozen om hoger te gaan zitten, hierbij kon de provincie Noord-Brabant ook een belang overnemen van aandeelhouders buiten Brabant.

- Hierbij is in de gaten gehouden dat het aandelenbelang van de provincie niet gelijk of hoger wordt dan 33,33% (1/3-deel), dit i.v.m. negatieve fiscale consequenties.

Datum

17 juni 2020

Ons kenmerk

/

Met vriendelijke groet,

P.J. Kuilman

Deze brief is automatisch aangemaakt en daarom niet voorzien van een handtekening.